

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายการศึกษาของไทยที่เป็นแม่บทกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา มาตรา 4 ให้คำจำกัดความคำว่า การศึกษา และครู ไว้ดังนี้ "การศึกษา" หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความจริงใจองงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และ "ครู" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน มาตรา 6 กำหนดความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" และ มาตรา 7 กำหนดว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝัง จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 30 ได้ย้ำเน้นถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนว่า "ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา" และสุดท้ายที่กล่าวถึงการวิจัย คือ มาตรา 24 (5) กำหนดว่า "การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจ

เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ แสดงว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญของการวิจัยทางการศึกษาที่จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนการสอน ประสบความสำเร็จ

หลักการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นแนวทางในการทำกิจกรรม โดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย การเรียนรู้เรื่องการบริหารองค์การจะช่วยให้องค์การสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงาน บุคลากร ตลอดจนกลไกการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งหลักการและทฤษฎีการบริหารที่ดี คือ นักบริหารเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ เนื่องจากได้ศึกษามาก ฟังมาก ได้รู้มาก ได้เห็นมาก กลายเป็นพหูสูต เชี่ยวชาญในหลาย ๆ ด้าน และสามารถนำเอาผลของความเชี่ยวชาญมาคิด ไตร่ตรอง วางแผน หาทางป้องกันเอาไว้ก่อน เพื่อรับมือกับปัญหา อุปสรรค สิ่งกีดขวางต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ไม่ได้รอให้ปัญหาเกิดขึ้นก่อนแล้วค่อยตามแก้ไขภายหลัง ดังนั้นนักบริหารที่ดีต้องรู้จักศึกษาหลักและทฤษฎีการบริหาร และนำหลักการวิจัยเพื่อพัฒนา มาใช้อยู่เสมอ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 6 - 7) รวมทั้งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยของครู ได้แก่ 1) การสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ด้วยการกำหนดนโยบายในการวิจัยในชั้นเรียน การประชุมชี้แจง การจัดหาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัย การใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการบริหาร การส่งเสริมหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ การจัดบรรยากาศเพื่อการวิจัย การอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการวิจัย การจัดระบบในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู 2) การจัดโครงสร้างของสถานศึกษา ด้วยการจัดโครงสร้างสถานศึกษาให้มีงานพัฒนาการวิจัย การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน 3) การสนับสนุนด้านทรัพยากร ด้วยการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และงบประมาณ สำหรับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงาน 4) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ด้วยการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ การเป็นวิทยากรหรือครูพี่เลี้ยง การจัดฝึกอบรมสัมมนาแก่ครูในการวิจัยในชั้นเรียน 5) การดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง ด้วยการดำเนินงานวิจัยด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการจัดทำกรวิจัยของครู การพัฒนาตนเองในการจัดทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และ 6) การให้ขวัญและกำลังใจ ด้วยการจัดรางวัล การยกย่องชมเชย

การมอบเกียรติบัตร การนิเทศเยี่ยมชมผลงาน การพิจารณาความคิดความชอบจากการวิจัย
ในชั้นเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 7-9)

นอกจากนี้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่
จัดทำขึ้นตามการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
ได้กล่าวถึงการวิจัยไว้ว่า "การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบ
และวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของ
ผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนนำกระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยมี
ขั้นตอนการปฏิบัติ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนา
การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหาหรือ
พัฒนาการรายงานผลการเรียนรู้ และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้" (กระทรวงศึกษาธิการ.
2544 : 34) ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน
ของตนเอง ซึ่ง บุทธนา ปฐมวราชาติ (2544 : 59) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom
Action Research) เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของครูที่ต้องทำควบคู่กับการจัดการการ
เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ที่ครูต้องใช้บูรณาการความรู้ ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ
ในการคิดค้นวิธีสอน สื่อ หรือนวัตกรรมต่าง ๆ ผสานกับแนวคิดพื้นฐานของการวิจัยใน
การประยุกต์ใช้เพื่อการวางแผนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หรือแก้ปัญหาที่พบในการจัด
การเรียนการสอนในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นทักษะที่ครูต้องฝึกฝนให้เกิดความ
ชำนาญการ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของครูมืออาชีพ ในยุคของการปฏิรูป
การเรียนรู้ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2
พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (5) กำหนดให้ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
ขณะเดียวกันในสภาพการปฏิบัติจริงครูที่จะพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การวิจัยจำนวนไม่น้อยที่
ประสบปัญหากับการทำวิจัย ไม่รู้จะเริ่มตรงไหน ไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไร เมื่อเริ่มต้น
ได้แล้วจะทำได้สำเร็จหรือไม่ คำถามเริ่มต้นเหล่านี้ มีจุดเริ่มที่ตัวครูซึ่งจะต้องเป็นผู้เสียสละ
และทุ่มเทความพยายาม รวมถึงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนควบคู่กับการพัฒนาตนเองอย่าง
ต่อเนื่อง จึงจะเกิดผลที่แท้จริง จึงอาจกล่าวได้ว่า การวิจัยจะเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วย
ให้การเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ ซึ่งการวิจัยที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนหรือ
พัฒนาผู้เรียนนั้น เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน และเป็นเรื่องที่ผู้บริหารจะต้องพัฒนาครูให้มี
ความรู้ ความสามารถ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มี
ประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ การวิจัยในชั้นเรียนเป็น

ยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ไม่สามารถนำการวิจัยในชั้นเรียนเข้ามาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาใน 6 อำเภอ คือ อำเภอบึงสามพัน อำเภอบรบือ อำเภอเมือง อำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จากการสรุปสัมมนาผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาประจำเดือนมีนาคม 2548 พบว่า สถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 หรือระดับมัธยมศึกษา จำนวน 27 โรงเรียน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จัดทำโครงการอบรมครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2547 และให้ครูแกนนำสถานศึกษาละ 2 คน ได้ผ่านการอบรมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปขยายผลแก่ครูอื่นในสถานศึกษา แต่จากการดำเนินงานพบปัญหาในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ค่อนข้างมาก คือ ครูมีภาระงานค่อนข้างมาก ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ขาดคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ และไม่มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนในระดับสถานศึกษา รวมทั้งพบความแตกต่างระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ได้จบในระดับบัณฑิตศึกษาและผ่านหลักสูตรอบรมการวิจัยในชั้นเรียนทุกคนจึงมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยค่อนข้างดี ที่แตกต่างกับครูผู้สอนที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาเพียงร้อยละ 10 และผ่านการอบรมวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย ตลอดจนมีปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียนต่างกันระหว่างสถานศึกษาแต่ละขนาด กล่าวคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่มักจะมีศักยภาพสูงกว่าในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพราะมีบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ การบริหารการจัดการที่มีโครงสร้างชัดเจนและเป็นระบบ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและครอบคลุมภาระงานสำหรับการวางแผนพัฒนา ประกอบกับเป็นช่วงรอยต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร การปรับเปลี่ยนระบบการบริหารมาเป็นแบบนิติบุคคล ทำให้สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีพื้นที่หรือทรัพย์สินเพื่อหารายได้ของตนเองและนำมาพัฒนางานวิจัยมากกว่า แต่อุปสรรคของสถานศึกษาขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในตัวอำเภอหรือชุมชนเมืองที่มีแหล่งมั่วสุมที่ตั้งอยู่รอบ ๆ สถานศึกษาค่อนข้างมาก และจำนวนนักเรียนต่อครูค่อนข้างมาก ครูจึงต้องติดตามดูแลนักเรียนเกี่ยวกับความประพฤติและต้องดูแลนักเรียนประจำชั้นอย่างใกล้ชิด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2547 : 15) จึงทำให้ปัญหาในชั้นเรียนของนักเรียน

กลุ่มดังกล่าวมีปัญหามากขึ้นและส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและการวิจัยในชั้นเรียนของครู

จากความสำคัญของงานวิจัยในชั้นเรียน ประกอบกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน พบว่าครูมีปัญหาในการทำการวิจัยในชั้นเรียนทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยขั้นตอนการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ให้คำช่วยเหลือแนะนำ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการทำวิจัย รวมทั้งผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 จึงต้องการทราบปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับใด มีความแตกต่างระหว่างครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาครูและผู้บริหารจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสบการณ์สอน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูผู้สอนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสบการณ์สอน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่และประสบการณ์ในการวิจัยในชั้นเรียนของครูต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดการวิจัยในชั้นเรียนตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และงานการวิจัยของนินิษฐา คีววงศ์ (2546 : 3) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการดำเนินงาน
3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านงบประมาณ
5. ด้านวัสดุอุปกรณ์
6. ด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ประกอบด้วย ครูผู้สอนจำนวน 981 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของครูที่มีประสบการณ์การสอน ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 276 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์การสอนของครู

- 1) ครูที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 12 ปีลงมา

2) ครูที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 13-18 ปี

3) ครูที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 19 ปี ขึ้นไป

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษาที่ครูปฏิบัติการสอน จำแนกเป็น

1) ขนาดกลาง

2) ขนาดใหญ่

3) ขนาดใหญ่พิเศษ

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

1) เคยทำมาก่อน

2) ไม่เคยทำมาก่อน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียน 6 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2 ด้านการดำเนินงาน

3.2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 ด้านงบประมาณ

3.2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์

3.2.6 ด้านแหล่งข้อมูล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ให้มาซึ่งความรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีครูเป็นผู้วิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาคาเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคปัญหาหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้ตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ปัญหาในเนื้อหาการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและการวิจัยในชั้นเรียน การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน การสร้างสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัย

2.2 ด้านการดำเนินงาน หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรม สัมมนา การวิจัยในชั้นเรียนและการนำผลวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาหรือเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน หรือผู้เชี่ยวชาญ

2.4 ด้านงบประมาณ หมายถึง ความจำกัดด้านทุนในการทำวิจัยทั้งทุนส่วนตัว ทุนสนับสนุนจากสถานศึกษา ทุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและจากแหล่งทุนอื่น ๆ

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง อุปสรรคในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำวิจัยจากสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2.6 ด้านแหล่งข้อมูล หมายถึง ความขาดแคลนแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าการทำวิจัยทั้งแหล่งข้อมูลในสถานศึกษา แหล่งข้อมูลในท้องถิ่นและแหล่งข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัดและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

3. แนวทางการแก้ปัญหาในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการจัด ปัญหาอุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ปีการศึกษา 2548 หรือการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดมหาสารคาม ใน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอวาปีปทุม อำเภอบรบือ อำเภอนาเชือก อำเภอนาคู อำเภอขามศรีสุข และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

6. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนหรือผู้ปฏิบัติงานพิเศษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ของกระทรวงศึกษาธิการ

7. ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง จำนวนเวลาที่ครูเริ่มปฏิบัติราชการจนถึงปัจจุบันที่ทำหน้าที่ปฏิบัติเป็นครูผู้สอน ครูที่มีประสิทธิภาพสอนตั้งแต่ 12 ปีลงมา ครูที่มีประสิทธิภาพสอนตั้งแต่ 13-18 ปี และครูที่มีประสิทธิภาพสอนตั้งแต่ 19 ปี ขึ้นไป

8. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ขนาดของโรงเรียนที่กำหนดขนาดโดยอาศัยจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ โดยสำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 31) ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

8.1 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คน ขึ้นไป

8.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 601-1500 คน

8.3 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121-600 คน

9. ประสิทธิภาพในการทำวิจัย หมายถึง ข้าราชการครูที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนหรือไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในการกำหนดนโยบายการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิรูปการศึกษาของชาติต่อไป